

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT
UNIVERSIDAD

PRUEBAS DE ACCESO A LA

UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA	JUNY 2024	CONVOCATORIA	JUNIO 2024
Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA		Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA	

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

1ª) (Hasta 1 punto) Solo se corregirá una respuesta. En el caso de que se respondan las dos, se corregirá la primera de ellas.

a) DE LOS DOCUMENTOS 1 y 2

Obtendrá hasta *1 punto* todo el alumnado que describa convenientemente sus características. En este caso, las dos fuentes son primarias y públicas. Ambos manifiestos son documentos de carácter político. El destinatario preferente de los textos son los ciudadanos españoles, a quienes van dirigidos los dos mensajes.

b) DE LOS DOCUMENTOS 3 y 4

Obtendrá hasta *1 punto* todo el alumnado que describa convenientemente sus características. En este caso, las dos fuentes son primarias y públicas. Ambas son de carácter político. El primero es un discurso de Dolores Ibárruri, diputada del Partido Comunista, solicitando la solidaridad francesa para hacer frente a las fuerzas fascistas durante la Guerra Civil con motivo de la despedida a las primeras unidades de las Brigadas Internacionales que partieron para el frente de Madrid. El segundo es un discurso de Manuel Azaña, presidente de la República española, sobre la ilegalidad de la rebelión militar de los sublevados y el apoyo extranjero a la guerra con motivo del primer aniversario de la rebelión militar el 18 de julio de 1936.

2ª) (Hasta 2,5 puntos) Solo se corregirá una respuesta. En el caso de que se respondan las dos, se corregirá la primera de ellas.

a) DE LOS DOCUMENTOS 1 y 2

Conseguirá hasta *2,5 puntos* todo el alumnado que sepa extraer y analizar las ideas de los textos y las sitúe en el contexto histórico correspondiente. El contenido de los textos puede resumirse de maneras diferentes e igualmente válidas. El texto número uno es la carta-manifiesto dada en París el 30 de junio de 1869, tras los sucesos de "La Gloriosa", redactada por Carlos VII, pretendiente carlista al trono de España tras la deposición de Isabel II y el exilio de la familia real en París. El texto número dos corresponde al manifiesto del príncipe Alfonso de Borbón desde la Academia militar inglesa de Sandhurst. Se valorará que el alumnado contextualice la temática de estos documentos en el período del Sexenio Democrático, tras los sucesos de la Revolución Gloriosa en septiembre de 1868 y el exilio de Isabel II, y la restauración borbónica con el pronunciamiento del general Arsenio Martínez Campos el 29 de diciembre de 1874, que puso fin a la Primera República Española.

b) DE LOS DOCUMENTOS 3 y 4

Conseguirá hasta *2,5 puntos* todo el alumnado que sepa extraer las ideas de los textos y las sitúe en el proceso histórico correspondiente. El contenido de los textos puede resumirse de maneras diferentes e igualmente válidas. El texto número tres es un llamamiento de una de las líderes del Partido Comunista de España, Dolores Ibárruri, a la solidaridad internacional en el conflicto armado con motivo de la despedida a las primeras unidades de las Brigadas Internacionales que partieron para el frente de Madrid. En él, destaca la apelación solidaria a los trabajadores franceses para acudir en defensa de la libertad y la paz para conseguir la democracia para el pueblo español. También resalta el apoyo extranjero que reciben los sublevados. El texto número cuatro es un discurso pronunciado por Manuel Azaña en la Universidad de Valencia, con motivo del primer

aniversario de la rebelión militar el 18 de julio de 1936, en el que critica la sublevación armada contra la República de una parte del Ejército español. También destaca que la guerra no seguiría adelante si no fuera por la ayuda de las potencias internacionales fascistas que reciben los rebeldes. Se valorará que el alumnado contextualice la temática de estos documentos en el estallido de la Guerra Civil española dentro de un contexto de crisis internacional (1931-1939) con el ascenso del fascismo y, particularmente, la imposición del régimen nazi de Adolf Hitler en Alemania en enero de 1933 y sus consecuencias en la “política de apaciguamiento” en Europa.

3ª) Defina DOS de los conceptos siguientes (hasta 2 puntos) Solo se corregirán dos conceptos. En el caso de que se respondan más dos, se corregirán los dos primeros.

Obtendrán 2 puntos quienes definan dos de los conceptos planteados de forma clara y sepan situarlos históricamente. El primer concepto, “Legitimista”, hace referencia al partidario de un príncipe o una dinastía, por considerar que posee derechos legítimos para reinar. Históricamente el apelativo designaba la corriente que apoya al restablecimiento del reinado de Casa de Borbón en Francia. Los legitimistas reivindicaron, desde 1830, a los Borbones como herederos del trono francés, en caso de que se restaurase la monarquía en ese país. En España, este principio ideológico y político estuvo ligado a la causa carlista tras el problema sucesorio a la muerte del rey Fernando VII y la cuestión de la Ley Sálica. El segundo concepto, “Monarquía”, se refiere a la forma institucional de organización del Estado, en la que la jefatura y representación supremas son ejercidas por una persona, que, a título de rey, ha recibido el poder por vía hereditaria, lo ejerce vitaliciamente y puede transmitirlo a sus descendientes. Cabe diferenciar varios tipos de institución monárquica: la monarquía absoluta, la monarquía liberal y la monarquía representativa.

El tercer concepto, “Guerra Civil”, se refiere a un enfrentamiento armado en el que combaten entre sí ejércitos o grupos armados pertenecientes al mismo país. En este caso se refiere a la lucha entre fuerzas republicanas y fuerzas sublevadas en la España de 1936-1939. El cuarto concepto, “Fascismo”, es un movimiento político, ideológico y social de carácter totalitario que ejerce el control desde el Estado y elimina derechos y libertades de la ciudadanía. En España, su principal manifestación más temprana fue la fundación de Falange Española por José Antonio Primo de Rivera el 29 de octubre de 1933. Bajo la imposición del “nuevo Estado” franquista, el Movimiento se caracterizó por la exaltación del Caudillo, el general Francisco Franco, la formación de un partido único, FET y de las JONS, el corporativismo y la unidad sindical.

4ª) (Hasta 2,5 puntos) Solo se corregirá una respuesta. En el caso de que se respondan las dos, se corregirá la primera de ellas.

1.- Obtendrá hasta 2,5 *puntos* todo el alumnado que desarrolle los aspectos fundamentales de la temática en relación con las fuentes documentales referidas. Se trata de exponer la situación política tras los sucesos del pronunciamiento el 18 de septiembre de 1868, incidiendo en la oposición política al nuevo régimen político bajo la monarquía constitucional de Amadeo I y tras la proclamación de la I República española: el carlismo legitimista, el republicanismo federal y el monarquismo borbónico, sin olvidar que fue en el Sexenio Democrático cuando nació realmente el movimiento obrero en España con la fundación, en el Congreso Obrero de Barcelona de 1870, de la Federación Regional Española de la Primera Internacional (FRE-AIT), de predominio anarquista.

2.- Obtendrá hasta 2,5 *puntos* todo el alumnado que desarrolle los aspectos fundamentales de la temática utilizando las fuentes como punto de partida. En este caso deberán explicarse la conspiración y el estallido de la Guerra Civil el 17 y 18 de julio de 1936, la internacionalización del conflicto y la ayuda extranjera a uno y otro bando, la violencia desatada en ambas zonas y las diferentes etapas militares de la guerra.

5ª) (Hasta 2 puntos) Solo se corregirá una respuesta. En el caso de que se respondan las dos, se corregirá la primera de ellas.

1.- Obtendrán hasta 2 *puntos* quienes puedan explicar el origen del legitimismo carlista en las circunstancias sucesorias tras la muerte de Fernando VII y la trayectoria del carlismo, sobre todo en relación con las guerras

civiles carlistas en España a lo largo del siglo XIX en el marco de los procesos revolucionarios y contrarrevolucionarios europeos: la primera guerra carlista (1833-1840), la segunda guerra carlista (1846-1849), el alzamiento de 1855, los alzamientos de 1869 y 1870 y la tercera guerra carlista.

2.- Obtendrán hasta 2 *puntos* quienes puedan desarrollar una comparación entre las diferentes intervenciones del Ejército en la política interior de que España, señalando la importancia del militarismo como predominio de lo militar en la política y el gobierno de una nación, la amenaza al orden democrático con los golpes militares del 10 de agosto de 1932 por el general José Sanjurjo y los días 17 y 18 de julio de 1936, su condición de base del poder dictatorial del general Francisco Franco, y su papel desestabilizador en los primeros años de la transición democrática, con el golpe militar del 23F de 1981.

En esta última pregunta la respuesta es muy abierta y permite diversos razonamientos correctos. Con ello se valorará si el alumnado sabe refundir datos e ideas procedentes del proceso de aprendizaje de la materia y los que proceden del análisis de las fuentes facilitadas. La nota final sobre *10 puntos* se obtendrá después de sumar las cuatro calificaciones citadas. El corrector sólo podrá exigir los conocimientos contemplados en los núcleos temáticos de la programación y los que proporcionen las fuentes de información. No obstante, si el alumnado aporta conocimientos no contemplados y están bien utilizados en el contexto, se le valorarán positivamente para aumentar la calificación obtenida. Conviene recordar que, aunque el alumnado deberá integrar en la composición del texto sus conocimientos y la información facilitada por las fuentes, en esta prueba no se valorarán solamente los conocimientos, por lo que para establecer la calificación definitiva se valorará el conjunto de la composición y la redacción.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT
UNIVERSIDAD

PRUEBAS DE ACCESO A LA

UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA JUNY 2024	CONVOCATORIA JUNIO 2024
Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA	Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

1ª) (Fins a 1 punt) Sols es corregirà una resposta. En el cas que se'n responguen les dues, es corregirà la primera d'aquestes.

a) DELS DOCUMENTS 1 i 2

Obtindrà fins a 1 punt tot l'alumnat que descriga convenientment les seues característiques. En aquest cas, les dues fonts són primàries i públiques. Tots dos manifestos són documents de caràcter polític. El destinatari preferent dels textos són els ciutadans espanyols, als qui van dirigits els dos missatges.

b) DELS DOCUMENTS 3 i 4

Obtindrà fins a 1 punt tot l'alumnat que descriga convenientment les seues característiques. En aquest cas, les dues fonts són primàries i públiques. Ambdues són de caràcter polític. El primer és un discurs de Dolores Ibárruri, diputada del Partit Comunista, en què sol·licita la solidaritat francesa per a fer front a les forces feixistes durant la Guerra Civil amb motiu del comiat a les primeres unitats de les Brigades Internacionals que van partir per al front de Madrid. El segon és un discurs de Manuel Azaña, president de la República espanyola, sobre la il·legalitat de la rebel·lió militar dels revoltats i el suport estranger a la guerra amb motiu del primer aniversari de la rebel·lió militar el 18 de juliol de 1936.

2ª) (Fins a 2,5 punts) Sols es corregirà una resposta. En el cas que se'n responguen les dues, es corregirà la primera d'aquestes.

a) DELS DOCUMENTS 1 i 2

Aconseguirà fins a 2,5 punts tot l'alumnat que sàpia extraure i analitzar les idees dels textos i les situe en el context històric corresponent. El contingut dels textos pot resumir-se de maneres diferents i igualment vàlides. El text número u és la carta-manifest donada a París el 30 de juny de 1869, després dels successos de "La Gloriosa", redactada per Carles VII, pretendent carlista al tron d'Espanya després de la deposició d'Isabel II i l'exili de la família reial a París. El text número dos correspon al manifest del príncep Alfons de Borbó des de l'Acadèmia militar anglesa de Sandhurst. Es valorarà que l'alumnat contextualitze la temàtica d'aquests documents en el període del Sexenni Democràtic, després dels successos de la Revolució Gloriosa al setembre de 1868 i l'exili d'Isabel II, i la restauració borbònica amb el pronunciament del general Arsenio Martínez Campos el 29 de desembre de 1874, que va posar fi a la Primera República Espanyola.

b) DELS DOCUMENTS 3 i 4

Aconseguirà fins a 2,5 punts tot l'alumnat que sàpia extraure les idees dels textos i les situe en el procés històric corresponent. El contingut dels textos pot resumir-se de maneres diferents i igualment vàlides. El text número tres és una crida d'una de les líders del Partit Comunista d'Espanya, Dolores Ibárruri, a la solidaritat internacional en el conflicte armat amb motiu del comiat a les primeres unitats de les Brigades Internacionals que van partir per al front de Madrid. En el text, destaca l'apel·lació solidària als treballadors francesos per a acudir en defensa de la llibertat i la pau per a aconseguir la democràcia per al poble espanyol. També ressalta el suport estranger que reben els revoltats. El text número quatre és un discurs pronunciat per Manuel Azaña a la Universitat de València, amb motiu del primer aniversari de la rebel·lió militar el 18 de juliol de 1936, en el

qual critica la revolta armada contra la República d'una part de l'Exèrcit espanyol. També destaca que la guerra no seguiria avant si no fora per l'ajuda de les potències internacionals feixistes que reben els rebels. Es valorarà que l'alumnat contextualitzi la temàtica d'aquests documents en l'esclat de la Guerra Civil espanyola dins d'un context de crisi internacional (1931-1939) amb l'ascens del feixisme i, particularment, la imposició del règim nazi d'Adolf Hitler a Alemanya al gener de 1933 i les seues conseqüències en la “política d'apaivagament” a Europa.

3ª) Definiu DOS dels conceptes següents (fins a 2 punts) Sols es corregiran dos conceptes. En el cas que se'n responguen més de dos, es corregiran els dos primers.

Obtindran 2 punts els qui definisquen dos dels conceptes plantejats de manera clara i sàpien situar-los històricament. El primer concepte, “Legitimista”, fa referència al partidari d'un príncep o una dinastia, per considerar que posseeix drets legítims per a regnar. Històricament l'apel·latiu designava el corrent que fa costat al restabliment del regnat de la Casa de Borbó a França. Els legitimistes van reivindicar, des de 1830, als Borbó com a hereus del tron francès, en cas que es restaurara la monarquia en aquell país. A Espanya, aquest principi ideològic i polític va estar lligat a la causa carlista després del problema successori a la mort del rei Ferran VII i la qüestió de la Llei Sàlica. El segon concepte, “Monarquia”, es refereix a la forma institucional d'organització de l'Estat, en la qual la prefectura i representació supremes són exercides per una persona, que, a títol de rei, ha rebut el poder per via hereditària, l'exerceix vitalíciament i pot transmetre'l als seus descendents. Cal diferenciar diversos tipus d'institució monàrquica: la monarquia absoluta, la monarquia liberal i la monarquia representativa.

El tercer concepte, “Guerra Civil”, es refereix a un enfrontament armat en el qual combaten entre sí exèrcits o grups armats pertanyents al mateix país. En aquest cas es refereix a la lluita entre forces republicanes i forces revoltades a l'Espanya de 1936-1939. El quart concepte, “Feixisme”, és un moviment polític, ideològic i social de caràcter totalitari que exerceix el control des de l'Estat i elimina drets i llibertats de la ciutadania. A Espanya, la principal manifestació més primerenca va ser la fundació de Falange Espanyola per José Antonio Primo de Rivera el 29 d'octubre de 1933. Sota la imposició del “nou Estat” franquista, el *Movimiento* es va caracteritzar per l'exaltació del Cabdill, el general Francisco Franco, la formació d'un partit únic, FET i de les JONS, el corporativisme i la unitat sindical.

4ª) (Fins a 2,5 punts) Sols es corregirà una resposta. En el cas que se'n responguen les dues, es corregirà la primera d'aquestes.

1. Obtindrà fins a 2,5 punts tot l'alumnat que desenvolupe els aspectes fonamentals de la temàtica en relació amb les fonts documentals referides. Es tracta d'exposar la situació política després dels successos del pronunciament el 18 de setembre de 1868, incidint en l'oposició política al nou règim polític sota la monarquia constitucional d'Amadeu I i després de la proclamació de la I República espanyola: el carlisme legitimista, el republicanisme federal i el monarquisme borbònic, sense oblidar que va ser en el Sexenni Democràtic quan va nàixer realment el moviment obrer a Espanya amb la fundació, en el Congrés Obrer de Barcelona de 1870, de la Federació Regional Espanyola de la Primera Internacional (FRE-AIT), de predomini anarquista.

2. Obtindrà fins a 2,5 punts tot l'alumnat que desenvolupe els aspectes fonamentals de la temàtica utilitzant les fonts com a punt de partida. En aquest cas hauran d'explicar-se la conspiració i l'esclat de la Guerra Civil el 17 i 18 de juliol de 1936, la internacionalització del conflicte i l'ajuda estrangera a un i un altre bàndol, la violència deslligada en totes dues zones i les diferents etapes militars de la guerra.

5ª) (Fins a 2 punts) Sols es corregirà una resposta. En el cas que se'n responguen les dues, es corregirà la primera d'aquestes.

1. Obtindran fins a 2 punts els qui puguin explicar l'origen del legitimisme carlista en les circumstàncies successòries després de la mort de Ferran VII i la trajectòria del carlisme, sobretot en relació amb les guerres civils carlistes a Espanya al llarg del segle XIX en el marc dels processos revolucionaris i contrarevolucionaris

europaus: la primera guerra carlista (1833-1840), la segona guerra carlista (1846-1849), l'alçament de 1855, els alçaments de 1869 i 1870 i la tercera guerra carlista.

2. Obtindran fins a 2 punts els qui puguin desenvolupar una comparació entre les diferents intervencions de l'Exèrcit en la política interior que Espanya, assenyalant la importància del militarisme com a predomini del militar en la política i el govern d'una nació, l'amenaça a l'ordre democràtic amb els colps militars del 10 d'agost de 1932 pel general José Sanjurjo i els dies 17 i 18 de juliol de 1936, la seua condició de base del poder dictatorial del general Francisco Franco, i el seu paper desestabilitzador en els primers anys de la transició democràtica, amb el colp militar del 23F de 1981.

En aquesta última pregunta la resposta és molt oberta i permet diversos raonaments correctes. Amb això es valorarà si l'alumnat sap refondre dades i idees procedents del procés d'aprenentatge de la matèria i els que procedeixen de l'anàlisi de les fonts facilitades. La nota final sobre 10 punts s'obtindrà després de sumar les quatre qualificacions citades. El corrector només podrà exigir els coneixements previstos en els nuclis temàtics de la programació i els que proporcionen les fonts d'informació. No obstant això, si l'alumnat aporta coneixements no previstos i estan ben utilitzats en el context, se li valoraran positivament per a augmentar la qualificació obtinguda. Convé recordar que, encara que l'alumnat haurà d'integrar en la composició del text els seus coneixements i la informació facilitada per les fonts, en aquesta prova no es valoraran solament els coneixements, per la qual cosa per a establir la qualificació definitiva es valorarà el conjunt de la composició i la redacció.